

Акценти от методологическите бележки

Всички банки, които участват в общоевропейските стрес тестове, следва да използват едни и същи макро-финансови сценарии. Базовият сценарий се основава на прогнозите от декември 2020 г., изготвени от националните централни банки. Неблагоприятният сценарий за банковите общоевропейски стрес тестове отразява част от основните рискове за финансовата стабилност, на които е изложен банковият сектор в ЕС, посочени от Генералния съвет на Европейския съвет за системен риск (ЕССР).

Генералният съвет на ЕССР счита, че пазарите очакват лихвените проценти да останат ниски за продължителен период от време поради продължаващите опасения относно развитието на пандемията COVID-19. Следователно, очакваната корекция на финансовите пазари, натрупаните рискове в балансите на финансовите институции в ЕС и неустойчивата задлъжнялост се разглеждат като основните трайни рискове за финансовата стабилност в ЕС.

Освен това неблагоприятният сценарий за 2021 г. е много тежък поради влошената макроикономическа среда през 2020 г. в резултат на тежка, произтичаща от пандемия, рецесия. Въпреки това, той не е толкова тежък, колкото този от предходната година (по отношение на изменения на реалния БВП), тъй като сценарият за 2021 г. отразява финансовия цикъл след пандемичната криза, когато спадът все още не е настъпил.

В съответствие с предишния отложен стрес тест, планиран за 2020 г., неблагоприятният сценарий е съставен въз основа на презумпцията за рецесия, съчетана с ниски или отрицателни лихвени проценти за продължителен период.

Най-важните шокове на неблагоприятния сценарий биха довели до:

- **Спад на реалния БВП на ЕС с 3,6 %** от 2020 до 2023 г. поради трайна рецесия;
- **Увеличаване на безработица в ЕС с 4,7 процентни пункта** в рамките на същия период;
- **Спад в Хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) в ЕС, като неблагоприятното ниво е с 1,5 % по-ниско от базовото равнище през 2023 г.;**
- През този период цените на жилищните имоти ще спаднат с 16%, докато тези на търговските недвижими имоти – с 31%;
- През тригодишния период дългосрочните лихвени проценти ще се увеличат с 53 базисни точки, докато акциите ще паднат с 50 % в Европа и в останалите развити страни през първата година.

Това упражнение ще бъде подобно на обявеното през 2020 г. със следните ключови аспекти:

- Подход отдолу нагоре и статичен баланс при строги ограничения;
- Управление и отчитане на рисковете (данни за кредитен, пазарен и операционен риск, отчетени съгласно МСФО 9);
- Упражнение без праг за успешно или неуспешно преминаване, като резултатите ще бъдат интегрирани в ПНОП (SREP);
- Данни и три годишни прогнози на база финансово състояние в края на 2020 г., използващи общи сценарии;
- Образците за оповестяване предоставят информация за изискванията по стълб 2 (P2R) за всяка банка в началното на периода (т.е. към декември 2020 г.).

Въпреки приликите с предишни стрес тестове, са въведени някои промени, които могат да бъдат обобщени, както следва:

1. Методологията и образците включват някои целенасочени промени, като например признаването на валутните ефекти за определени позиции от отчета за приходи и разходи;
2. По-прецизно третиране на мораториуми (в резултат напр. на COVID-19) и публични гаранции, съответстващи на изискванията на ЕБО;
3. Събиране на допълнителни данни за експозициите, които се ползват от мораториуми и публични гаранции, за целите на публично оповестяване и осигуряване на качеството;
4. Методологията отразява измененията на Регламента за капиталовите изисквания, публикувани в Официален вестник на ЕС през юни 2020 г.

Окончателно решение относно евентуални промени в общоевропейската рамка за стрес тестване, въз основа на обратната връзка от последния дискуссионен документ по темата се очаква през второто или третото тримесечие на 2021 г., като прилагането му ще бъде възможно през 2023 г., поради което няма да засегне настоящия стрес тест.

Как можем да помогнем?

Стрес тестовете на ЕБО представляват времеемко, комплексно упражнение, което трябва да се изпълни въз основа на строга методология, фиксирани образци и насоки, които се актуализират при всяко ново провеждане.

Делойт се ангажира да предостави необходимите познания, опит и практически подход за успешно изпълнение на проект за стрес тестване. Ние сме тук, за да подкрепим Вашата организация със следните услуги:

- **Методологична подкрепа**

По време на този процес извършваме анализ на текущите процеси и модели в рамките на инфраструктурата за стрес тестове, идентифицираме допълнителни области и фактори за подобрене и подпомагаме банката при адаптирането на вътрешните модели към изискванията на ЕБО и оптимизиране на цялостния подход за стрес тестване.

- **Автоматизирани инструменти за стрес тестовете на ЕБО**

Инструментът за стрес тестове обхваща автоматичния трансфер на данни, извършване на необходимите изчисления и попълване на образците на ЕБО за стрес тестове. Решението позволява на банките да работят бързо и по стандартизиран начин върху няколко итерации, в контролирана среда, която осигурява пълна проследимост на всички използвани данни и приложени изчисления.

Свържете се с нас:

Димитриос Горанитис

Съдружник, Делойт Централна Европа
Лидер за Банков и регулаторен риск
Email: digoranitis@deloittece.com

Екатерина Христова

Старши мениджър,
Банков и регулаторен риск
Делойт България
ehristova@deloittece.com